

prima instanță: D. Fujenco
instanța de apel: G. Vavrin, T. Dimitriadi, I. Dănăilă

nr. 3ra-559/16

ÎNCHEIERE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vasile Zavati

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Zavati împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 noiembrie 2015 prin care au fost respinse apelurile declarate de Vasile Zavati și menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 07 mai 2015 și hotărârea suplimentară a Judecătoriei Cahul din 14 iulie 2015

constată:

La 12 iunie 2014, Vasile Zavati a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că încadrarea în serviciul militar prin contract în Armata Națională a RM a fost efectuată prin încheierea contractului de satisfacere a serviciului militar din 18 august 1997 și cu emiterea ordinului Ministrului Apărării al RM nr. 0100 din 11 iulie 1997 de numire în funcție de comandant pluton pază companie pază Brigada 3 Infanterie Motorizată, în urma absolvirii instituției de învățământ militar - Colegiul Militar „Alexandru cel Bun” din mun. Chișinău.

Susține că potrivit ordinului Ministrului Apărării al RM nr. 0156 din 04 octombrie 2007 dânsul a fost trecut în dispoziția Ministrului Apărării al RM în legătură cu trimiterea la studii în instituția de învățământ militară - Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din România, în raport cu necesitățile structurii militare.

Afirmă că în urma absolvirii Universității Naționale de Apărare „Carol I”, a fost modificat termenul de acțiune a contractului succesiv de satisfacere a

serviciului militar din 21 iunie 2007, prin încheierea contractului succesiv de satisfacere a serviciului militar din 26 august 2010, intrat în vigoare prin ordinul comandantului Brigăzii 3 infanterie motorizată nr. 243 din 07 septembrie 2010.

Indică că în prezent, dânsul îndeplinește serviciul militar prin contract în Armata Națională a RM în funcția de locțiitor comandant Centrul militar teritorial Căușeni - șef secție mobilizare, în grad militar de ofițer cu grad superior locotenent-colonel, având solda lunară de 6175,95 lei și la vârsta de 38, are vechimea în serviciul militar de 20 ani fără dreptul la pensie pentru vechime respectivă în serviciu militar, deține categoria de calificare superioară și la ultimele 4 evaluări anuale a performanțelor profesionale a obținut calificativul „Bine” și „Foarte bine”.

Menționează că în luna martie 2013, prin ordinul Ministrului Apărării al RM nr. 1-030 din 05 martie 2013 dânsul a fost eliberat din funcția de locțiitor comandant Centrul militar teritorial Cahul - șef secție mobilizare și transferat la Centrul militar teritorial Căușeni cu numirea în funcție egală pe care o deține în prezent, în legătură cu necesitatea de serviciu a structurii miliare, ordin pe care l-a contestat în instanța de judecată, examinarea căruia se află pe rol la Curtea de Apel Chișinău.

Susține că la acel moment, structura militară nu a încheiat un contract succesiv nou pe durata specificată de legislația în vigoare, cu începere din data semnării ordinului comandantului Centrului militar teritorial Căușeni nr. 53 din 19 martie 2013 și includerea lui în tabelul nominal al efectivului noii structuri, așa cum prevede legislația muncii.

Având în vedere art. 35 alin. (9) din Legea cu privire la statutul militarilor și pct. 43, pct. 140 lit. a) alin. (1) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, a informat în scris atât Ministerul Apărării al RM, cât și Centrul militar teritorial Căușeni despre expirarea termenului de acțiune a contractului de satisfacere a serviciului militar din 26 august 2010 și despre intenția lui de a încheia un contract succesiv de îndeplinire a serviciului militar pe termen de 5 ani.

Afirmă că Ministerul Apărării al RM și Centrul militar teritorial Chișinău la 19 mai 2014 și respectiv, la 21 mai 2014 l-au informat în scris că prin decizia Ministrului Apărării al RM a fost luată hotărârea de a nu încheia un contract succesiv de îndeplinire a serviciului militar și în conformitate cu pct. 140 lit. a) din Regulamentul menționat, dânsul va fi eliberat din serviciul militar prin contract, la expirarea contractului, fără a fi indicate temeiurile de fapt și de drept.

Ulterior, la 30 mai 2014 și respectiv, 02 iunie 2014 dânsul a informat prin cerere atât Ministerul Apărării al RM, cât și Centrul militar teritorial Căușeni privind dezacordul său cu încetarea contractului individual de îndeplinire a serviciului militar în Armata Națională a RM.

Reieșind din prevederile art. 4 alin. (1) din Legea privind pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, art. 30 alin. (1) (2) din Legea cu privire la statutul militarilor și pct. 100 din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, remarcă că atestarea lui nu a fost desfășurată

până la 30 ianuarie 2014, nu a fost întocmită fișa de atestare prin care să-i fi fost adusă la cunoștință concluzia atestării lui și totodată în cazul în care nu era de acord o putea contesta la comisia de atestare superioară a structurii militare în decurs de 30 zile de la data familiarizării cu aceasta, în temeiul pct. 103 din Regulamentul menționat.

Remarcă că de la încheierea contractului succesiv de satisfacere a serviciului militar din 26 august 2010, rezultatele obținute de el la evaluările anuale corespund funcțiilor și perspectivei folosirii de mai departe în serviciul militar prin contract.

Susține că în raport cu necesitățile structurii militare, prin ordinul Ministrului al RM nr. 1-030 din 05 martie 2013, a fost eliberat din funcția de locțiitor comandant Centrul militar teritorial Cahul - șef secție mobilizare, fiind transferat la Centrul militar teritorial Căușeni cu numirea în funcția de locțiitor comandant Centrul militar teritorial Căușeni - șef secție mobilizare, avându-se criteriu principal competența și pregătirea profesională, experiența în serviciu calitățile moral-psihologice ale lui, necesare funcției respective.

Menționează că în cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților (militarilor), astfel consideră o discriminare a lui în sfera serviciului militar prin contract în Armata Națională, fapt interzis prin lege.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor pct. 1, pct. 3 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 30 octombrie 2009, pct. 6 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 12 din 03 octombrie 2005, pct. 39 lit. a), b), pct. 43, pct. 100, pct. 102 lit. e), pct. 103, pct. 140 lit. a) alin. (1), pct. 141 din Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006, art. 30 alin. (1), (2), 35 alin. (3) lit. a), 35 alin. (7), 35 alin. (9) din Legea cu privire la statutul militarilor, art. 4 alin. (1), 15, 22 alin. (1) lit. b) din Legea privind pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, art. 6 din Legea privind actele legislative, art. 2, 3 lit. a), 5 lit. a), 11, 16 alin. (2), (3), 19 alin. (1), 25 alin. (1) lit. b), art. 25 alin. (3), art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, art. 83, 323, 329, 330, 348, 354, 355 alin. (1) lit. a), 356 Codul muncii, art. 39 alin. (7), 166 -167 CPC, art. 1398, 1404 Cod civil, art. 43 alin. (1), 53 din Constituția RM.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea Ministerului Apărării al RM de a încheia un contract succesiv de îndeplinire a serviciului militar, cu intrarea în vigoare la 31 iulie 2014, încasarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului moral în mărime de 20000 lei.

La 04 august 2014, Vasile Zavati a depus o nouă cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că a fost încadrat în serviciul militar prin contract în Armata Națională a RM după obținerea specialității militare în instituția de învățământ Colegiul Militar „Alexandru cel Bun” din mun. Chișinău și acordarea gradului militar primar pentru corpul de ofițeri locotenent.

Menționează că în raport cu nevoile (necesitățile) Armatei Naționale a RM, prin ordinul Ministrului Apărării al RM nr. 0156 din 04 octombrie 2007, dânsul a

fost trecut în dispoziția Ministrului Apărării al RM, în legătură cu trimiterea la studii în instituția de învățământ militară, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din România, în urma absolvirii căreia a fost modificat termenul de acțiune a contractului succesiv de satisfacere a serviciului militar din 21 iunie 2007 prin încheierea contractului succesiv de satisfacere a serviciului militar din 26 august 2010.

Relatează că îndeplinind serviciul militar prin contract în Armata Națională a RM în funcție de loțiitor șef stat major - șef S3 secție operații și instruire Brigada 3 anterie Motorizată orașul Cahul, prin ordinul Ministrului Apărării al RM nr. 1-15 din 10 noiembrie 2011, a fost transferat în funcția de loțiitor comandant Centrul militar teritorial Cahul - șef secție mobilizare Centrul militar teritorial Cahul orașul Cahul, în raport cu nevoile (necesitățile) Armatei Naționale a RM.

Ulterior, prin ordinul Ministrului Apărării al RM nr. 1-030 din 05 martie 2013, a fost transferat în funcție egală funcției de loțiitor comandant Centrul militar teritorial Căușeni - șef secție mobilizare Centrul militar teritorial Căușeni orașul Căușeni, ordin pe care l-a contestat în instanța de judecată, examinarea căruia se află pe rol la Curtea de Apel Chișinău.

Indică că la acel moment, structura militară nu a încheiat un contract succesiv nou de îndeplinire a serviciului militar prin contract în Armata Națională a RM pe durata specificată de legislația în vigoare.

Având în vedere art. 35 alin. (9) din Legea cu privire la statutul militarilor și pct. 43, pct. 140 lit. a) alin. (1) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, a informat în scris atât Ministerul Apărării al RM, cât și Centrul militar teritorial Căușeni despre expirarea termenului de acțiune a contractului de satisfacere a serviciului militar din 26 august 2010 și despre intenția lui de a încheia un contract succesiv de îndeplinire a serviciului militar pe termen de 5 ani.

Afirmă că Ministerul Apărării al RM și Centrul militar teritorial Chișinău la 19 mai 2014 și respectiv, la 21 mai 2014 l-au informat în scris că prin decizia Ministrului Apărării al RM a fost luată hotărârea de a nu încheia un contract succesiv de îndeplinire a serviciului militar și în conformitate cu pct. 140 lit. a) din Regulamentul menționat, dânsul va fi eliberat din serviciul militar prin contract, la expirarea contractului, fără a fi indicate temeiurile de fapt și de drept.

Ulterior, la 30 mai 2014 și respectiv, 02 iunie 2014 dânsul a informat prin cerere atât Ministerul Apărării al RM, cât și Centrul militar teritorial Căușeni privind dezacordul său cu încetarea contractului individual de îndeplinire a serviciului militar în Armata Națională a RM.

Relatează că la 28 iulie 2014 de către Centrul militar teritorial Căușeni i-a fost adus la cunoștință, sub semnătură, extrasul din ordinul Ministrului Apărării al RM nr. 1-0111 din 18 iulie 2014, pct. 3, prin care dânsul a fost eliberat din serviciul militar prin contract din Armata Națională a RM, la expirarea contractului menționat, în temeiul pct. 140 lit. a) din Regulamentul cu privire la de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate.

Indică că la 31 iulie 2014 de către Centrul militar teritorial Căușeni i-a fost înmănat extrasul din ordinul comandantului Centrului militar teritorial Căușeni nr. 145 din 31 iulie 2014, prin care a fost exclus din tabelul nominal al Centrului teritorial Căușeni de la toate felurile de aprovizionare, în temeiul ordinului Ministrului Apărării al RM nr. 1-0111 din 18 iulie 2014, pct. 3.

Consideră pct. 3 din ordinului Ministrului Apărării al RM nr. 1-din 18 iulie 2014 nefondat și ilegal în fond, fiind emis contrar prevederilor legii.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor pct. 1, 3, 5, 7, 43, 52, 53 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 30 octombrie 2009, pct. 6 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 12 din 03 octombrie 2005, pct. 33, 43, pct. 100, 102 lit. e), 103, 140 lit. a) alin. (1), 141 din Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006, art. 28 alin. (10), 35 alin. (7), 35 alin. (9) din Legea cu privire la statutul militarilor, art. 4 alin. (1), 15, 22 alin. (1) lit. b) din Legea privind pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, art. 6 din Legea privind actele legislative, art. 1 alin. (2), 2, 3 lit. a), 5 lit. a), 11, 16 alin. (2), (3), 19 alin. (1), 25 alin. (1) lit. b), art. 25 alin. (3), art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, art. 83, 323, 329, 330, 348, 354, 355 alin. (1) lit. a), 356 Codul muncii, art. 39 alin. (7) și (14), 166-167 CPC, art. 1398, 1404 Cod civil, art. 43 alin. (1), 53 din Constituția RM.

Solicită admiterea acțiunii, anularea punctul 3 al ordinului Ministrului Apărării al RM nr. 1-0111 din 18 iulie 2014 privind eliberarea lui din serviciul militar prin contract și restabilirea în funcție, încasarea soldei lunare în mărime de 6175,95 lei, pentru toată perioada lipsei forțate de la serviciu, începând cu 31 iulie 2014 până la repunerea în funcție, includerea în vechimea în serviciu a perioadei lipsei forțate de la serviciu începând cu 31 iulie 2014 până la repunerea în funcție, repararea prejudiciul moral în mărime de 3 salarii medii lunare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 19 august 2014 a fost conexată pricina civilă nr. 3-176/14 la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Zavati împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la restabilirea în funcție și încasarea soldei lunare pentru absența forțată de la muncă cu pricina civilă nr. 3-159/14 la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Zavati împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la obligarea de a încheia un contract succesiv de îndeplinire a serviciului militar, care se află pe rol în Judecătoria Cahul.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 07 mai 2015 a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Cahul din 14 iulie 2015 a fost încasat de la Vasile Zavati în beneficiul Ministerului Apărării al RM suma de 303,40 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a pricinii.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 24 noiembrie 2015 au fost respinse apelurile declarate de Vasile Zavati și menținută hotărârea primei instanțe din 07 mai 2015 și hotărârea suplimentară a instanței de fond din 14 iulie 2015.

La 25 ianuarie 2016, prin intermediul Oficiului Poștal, Vasile Zavati a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia și casarea deciziei recurate.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că instanța de apel, similar primei instanțe, a ignorat vădit normele de drept material care urinau fi aplicate în pricina civilă vizată.

Având în vedere prevederile art. 353 Codul muncii, afirmă că deoarece a înaintat acțiunea anume în calitatea de parte a unui raport juridic de muncă în calitate de salariat, o acțiune în ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanța de judecată nu putea încasa de la el cheltuielile legate de judecarea pricinii.

Reieșind din prevederile din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014, menționează că litigiile individuale de muncă examinate în ordinea procedurii contenciosului administrativ, după cum este și litigiul în speță, sunt doar o varietate de litigii individuale de muncă, iar aplicarea prevederilor art. 353 Codul muncii, este imperioasă în cazul dat.

Indică că instanța de apel a reținut prevederile art. 140 lit. d) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în forțele Armate, deși eliberarea lui din serviciul militar a avut loc în baza unui alt temei legal și anume, conform pct. 140 lit. a) din Regulamentul menționat, prin urmare, a aplicat o normă materială care nu urma a fi aplicată.

Afirmă că statutul militarilor și modalitatea de încheiere și executare a contractului de serviciu militar nu sunt reglementate exclusiv de Legea privind statutul militarilor, deoarece militarilor li se mai aplică și prevederile imperative din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, or, pct. 100, 104-107 din Regulament, se referă anume la atestarea militarului ca mijloc de identificare dacă acesta corespunde cerinței privind folosirea rațională în rândul Forțelor Armate ale RM.

Astfel, consideră că instanța de judecată a interpretat eronat prevederile din Legea privind statul militarilor, ignorând prevederile din Regulamentul menționat, act normativ care urma a fi aplicat obligatoriu.

Remarcă că instanța de judecată a interpretat prevederile legislației în vigoare, confundând legalitatea procedurii de încheiere a unui contract succesiv de serviciu militar cu salariatul, care este legată nemijlocit de atestarea acestuia, cu o așa-zisă oportunitate inaplicabilă speței.

Mai notează că instanța de apel, a ignorat faptul că prima instanță nu a motivat, în mod corespunzător, hotărârea emisă.

Menționează că în cererea de apel depusă inițial, dânsul a invocat că în cererile de chemare în judecată a indicat expres că procedura eliberării lui din funcția deținută a fost efectuată fără respectarea prevederilor art. 100 și 102 din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în forțele Armate, privitor la atestarea lui ca militar, obligatorie conform legii, dar instanța judecată în hotărârea contestată nu s-a pronunțat în privința acestora.

La 04 aprilie 2016, Ministerul Apărării al RM a depus referință la cererea de recurs, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 noiembrie 2015 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Zavati, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Vasile Zavati, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vasile Zavati ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Vasile Zavati se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță